

BİR TARİHSELYANLIŞ KAVRAYIŞ :

VE TÜRKİYE DEVRİMCİ HAREKETİNDE YOL AYRIMI

"Gelecektekileri önlemek için geçmişteki hatalardan ders almak,hastayı kurtarmak için,hastalığı tedavi etmek,öndeki arabanın devrilmesini arkadaki araba için bir ihtâr haline sokmak."

MAO TSE TUNG

SAĞ VE SOL SAPMALAR s-33

GİRİŞ :

Uzun yıllar bir kesmekeş içerisinde bocalayan Türkiye devrimci hareketi,1965 sonrasındaki gelişimin ürünü olarak 1971' de yeni bir görünüm sergiledi '

Distanda olsa,bakıldığında açıkca birbirine benzemeyen bu görünümler,temelde de şu ya da bu ölçüde birbirinden ayrıdır- lar.Bu reddedilmez bir gerçek.

1971 yenilgisinden sonra sözünü ettiğimiz ayrı görünümler daha da bir belirginlik kazanarak,tartışma ortamına girdiler.Yenilgiyle birlikte ortaya çıkan kargaşa ve çıkmazdan kurtulabilme amacıyla bir çok insan bu durumu kavrayabilmek için inceleme içersine girdi.Yeteneksizliğe ya da niyetlere bağlı olarak bir sürü saçma sapan teori icad edildi.Hepsinin amacı güya çıkmaza bir yol bulmaktı.Bu amaçla diyalektiği her alana "yaratıcı bir biçimde uygulamaya" başladılar.Ancak kendileri bir adım ileriye göremezken,diyalektiği yaratıcı bir biçimde uygulamaya kalkışanlar,zavallı bir biçimde,daha önce sahip oldukları Aristo mantığındanda yoksun kalarak,kendileriyle birlikte bir sürü insanı yeni bir kesmekeşin içine sürüklediler,bazı hallerde savunmaya kalkıştıkları şeyleri en acı bir biçimde mahkum ettiler.Birlik semsiyesi ellerinde dolayan bu insanlar yeni tekkeler oluşturmaktan bir adım öteye varamadılar.En şiddetli bir biçimde başkalarını gurupculukla,kendi

guruplarının güçlendirmenin dar sınırlarına hapsolmakla suçlanmaların kendileri küçük bir tekkenin şeyhi olma muradına erdiler. Sonuçta Türkiye devrimci hareketi bir sürü guruptan oluşan karmaşık bir manzara arzeder oldu.

Böylesine bir ortamı, daha kalın ve basit çizgiler üzerine oturtup kavrayamazmıyız? Buradan çıkarakta önümüzdeki acil görevin ne olduğu sorusunun cevabına ulaşamazmıyız?

Mevcut durumun daha derinlemesine kavranılması ancak onun geçmişle olan diyalektik bağlarının daha bir derinlemesine kavranılması, hareketin genel gelişim çizgisinin doğru biçimi ile görülebilmesi sayesinde mümkün olabilir. Bu bakısladır ki hareketin şimdiye değin nasıl geliştiği ve nasıl gelişebileceği konusunda doğru bir fikir sahibi olabilir ve olayları "önceden görme"(1) görevini yerine getirebiliriz, Bu yeteneğe sahip olmaksızın "Kitlelere önderlik etmek" gibi büyük bir görevi üstlenmeye kalkışmak dar kafalılığın, küçük burjuva ukalılığının tezahüründen başka bir şey değildir.

TÜRKİYE DEVRİMCİ HAREKETİNİN SORUNLARINI ELE ALIRKEN NE YÖNDEN YAKLAŞMALI :

Genel bir ideolojik kargaşa hüküm sürerken herkesin oldukça açık bir biçimde görebildiği bir gerçeklik var; 1971 öncesine göre çok daha fazla gurup ve gurupçuğun ortaya çıkması ve bunların gün geçtikçe çoğalıyor olması, yani hareketin henüz amip dönemi yaşıyor olması. Sağlam bir ideolojik mücadelenin olmayışı, eleştiri-öz-eleştiri geleneğinin yokluğu, herkesin istediğini özgürce söyleyip, söyledikleri karşısında hiçbir sorumluluğa sahip olmamasına yol açmaktadır.

(1) Önderlik önceden görme demektir, Mao Tse Tung

Kimsenin kimseyi fazlaca rahatsız etmediği bu ortamda kendisinde keramet gören her kişi bir kaç laf edip çevresinde bir gurup olusturabilmektedir. Bazılarıda pamuk ipliğine bağlı birlikler içersine girmektense kendi bildiklerini yapmayı daha uygun bulmaktadır. Her hangi bir parçayı yakalayıp onun çevresinde devrimler yapma anlayışının egemen olduğu bu dönemde gurupculuğun pekişmesinden, dedikoduculuğun yaygınlaşmasından daha doğru ne olabilir.

Bu dağınıklığa neden olan en büyük faktör elbetteki Türkiye Sosyalist hareketinin hala aydınlar çerçevesini aşip ta sınıf temelini sağlam bir biçimde oturamamış olmasıdır. Zira, sosyalist hareket sınıf temeline oturduğunda hareketin yürütücülüğüne kalkışan aydınlar kendi zaaflarının tezahürü olan bir takım ayrılıkları geniş halk yığınlarına anlatamıyacak ve sahip oldukları zaafılara karşı daha dikkatli bir tavır takınmak zorunda olacaklardır. Mevcut durumda ise aynı hastalıklarla melul dar gurup çerçevesinde bu tür hastalıklar kolaylıkla izah bulabilmekte ve varlıklarını sürdürebilmektedir. Bu çerçeve asıldığında, yani hareket sınıf temeline oturduğu ölçüdedir ki, Türkiye sosyalist hareketi bir bütünlük içersine girebilecektir. Bu bütünlüşme yolunda atılacak adımları ise pratiğin önümüze sereceği ağır görevler sağlayacaktır.

Bu günkü durumda büyük ölçüde aynı seyleri söylüyor olup ta bir araya gelemiyen bir çok gurup için durum budur. Örneğin en açık biçimiyle izlenebilen TİP ve TSİP'in birbirlerinden hangi temel noktalarda ayrıldığını açıklayabilmek bu örgütlerin yöneticileri için dahi zor olmasına rağmen, bunlar birbirlerine ateş püsküren ayrı örgütler olarak varlıklarını sürdürebilmektedirler. Ayrıca, 1971 devrimci hareketinden gelen bir kaç gurup geçmişteki görüş tamamen doğrudur derken, bir türlü şu küçük Türkiye'de birbirlerini bulupta bu stratejinin gerektirdiği

çalışma içersine giremiyor, bunun yerine geçmişin eksikliklerini eleştiren gurup ve kisilerle su ya da bu biçimde "her zaman için karşı oldukları bir takım ilkeler" () etrafında yapay birlikler oluşturarak ilkesiz gurupçuluğu tercih ediyorlar.

Hareketi uzun vadeli bir pe spektif içersinde ele alma sorumluluğunu göstermeyiş, günlük görevlerin dar sınırları içersinde kendilerini sınırlayış gurupları birbirlerinden ayrı tutabilecek sağlam duvarları oluşturabilmektedir. Ancak bugünden görülemiyen ya da görülmek istenmiyen bir takım görevler kendilerini bütün zorluklarıyla karşımıza diktiklerinde birlik avazeleri ortalığı yıkacaktır. ayrı olanlar bir araya gelme çabası içine giriceklerdir. Herkes birbirinin ne söylediğini daha ön yargısız olarak dinlemeye, anlamaya çalışacaktır. Elbetteki bu söylediklerimiz aynı seyleri su ya da bu biçimde ifade edipte hala varlıklarını ayrı guruplar olarak koruyanlar içindir; armuda on tane isim takipta ayrı seylerden söz ettiklerini zannedenler içindir. Temelde ayrı seyler söyleyenler ise bu ayrılığı açık seçik bir biçimde davranışlarda da görebilmektedirler. Bunların ayrılığından söz etmiyoruz.

Yalnız şurusıda kesindirki, bu durum hiç kimsenin şu veya bu doğrultudaki niyetleriyle kısa vadede bir çözüme ulaşamayacaktır. Daha uzun süre mevcut durum kişileri bu biçim içersinde tutacaktır. Ancak bu doğrultuda atılacak bir takım adımlar pratiğin el verdiği ölçüde çözüm doğrultusunda gelişecektir. Bizler bu pratiğin başta işçi sınıfı ve yoksul köylülük çerçevesinde yer almasının zorunlu olduğu inancındayız. (1)

Başlangıçtan beri sorunların bireycilikten uzak kollektif bir zihniyetle çözümlenmesinden yana olduk. Bu bizim dünya görüşü-

(1) Bu sorunun kırlarmı temeldir, yoksa şehirler mi sorunuydu ilgisi yoktur. Bu ayrıca geniş olarak açıklanacaktır.

müzünde zorunlu sonucudur.hiç bir zaman için kimseye sorunlarımız üzerine reçete sunma yoluna baş vurmamak.Ve vurmaya da.Bu anlayışla temelde paralellik gördüğümüz her insan ve gurupla diyalog içerisine girmeye çalıştık.Amacımız hareketimizin sorunlarını ortaklaşa bir çaba ile,ön yargısız tartışmalarda çözmek,bu şekilde de suni ayrılıkları olduğu kadar suni birlikleri de engellemek,dar gurup hesaplarından sıyrılarak sağlıklı birlik içerisine girebilmektir.Davranabilmek için önce ideolojik birliğin sağlanması ger egine inanıyor ve bunun platformunu oluşturabilmek amacıyla değişik kişilerle çalışma içersinde bulunuyorduk.Ancak bizim bu türlü bir yaklaşımımız,ya istismar edilmek istendi ya da edildi.Bir kaç kez de bu çalışmaları birlikte sürdürdüğümüz insanlar tarafından çeşitli bahanelerle - açıkca bahane diyeceğiz- sabote edildi.Bu engellemeler görüşlerimizin neler olduğunun sergilenmesinin her defasında biraz daha geriye attı.Vardığımız noktada artık bir çok şey bir durulma dönemine girdi.Şimdiki durumda birlikte olabilecek olanlar belirli yerlerde kümelendiler.Bundan böyle kurulabilecek pek bir kişisel diyalog söz konusu değil.Bundan böyle çeşitli guruplar arasındaki ideolojik tartışma hız kazanacak ve çözülecek bir şey varsa bu seviyede sürecektir.

Belirli ölçüde idealizmi içersinde taşıyan bir anlayışla değişik insanlarla pratik temeli üzerinde ideolojik birlik yolunda yürümeye çalıştık.Burada kişilerden bir ölçüde fazla şey bekledik.Sosyalizmin hep dürüst insanlarla birlikte başarıya ulaşacağı zehabına kapıldık.Bu anlayışımız yanlıştı.Bu harekete şu veya bu nedenle düzüne tepki duyan her insan katılacaktır.Komünistlerin görevi,bu insanların hareketin bütününe etkilemesini kesinlikle engellemek suretiyle onları sosyalist harekete yararlı olacak davranış doğrultusunda yönlendirmek olacaktır.

Bunları söylemekle elbetteki sosyalist hareketin her türlü pisliği bünyesinde bulundurmasını gayet normal olduğunu kasdetmiyoruz. Sosyalist tavra uygun düşmeyen her şeyle sonuna kadar yine de mücadele edeceğiz. Bu hastalıkların ydk edilmesi için her türlü yola baş vuracağız. Ancak bunların yinede sosyalist hareket içerisinde var olacağını unutmayacağız. Bu hastalıkları taşıdığını gördüğümüz insanları yok saymayacağız. Kendilerinin düzelebilmesi, doğru davranış çizgisi üzerinde yer alabilmeleri için gereken her türlü mücadeleyi sürdüreceğiz. Bunlara karşı mücadelemiz ideolojik ve pratik olmak üzere her türlü devrimci yöntemi içerecektir. Mücadelemizin temel şiarı BİRLİK İÇİN MÜCADELE, birlik amacıyla yanlış görüşlerle mücadele olacaktır, ayrılık yaratılabilmek için değil, Elbette bunun yolu da var olan ayrılıklar üzerine toprak atmak suretiyle yapay birlikler oluşturmaktan geçmez.

Kısaca özetlemek istersek, geniş yığınlar arasında geçmişe göre çok daha ileri nitelik kazanmış olan sosyalist hareketimizin birlik sorununun çözümü, pratik temeli üzerinde yoğun ideolojik mücadeleden geçecektir. Ve elbetteki bütün hareketin aynı örgütlenme içerisinde yer alacağı düşünülemez. Ayrılıklar yine var olacak çatışma sürüp gidecektir. Pratik temeli üzerindeki ideolojik mücadele edilen laflar davranışlarda yansıdığı ölçüde belirli guruplar ve kişilerde birbiri içerisinde eriyecektir.

İşte bu anlayışla pratiğe ışık tutacak olan ideolojik görüşlerin açık biçimde sergilenmesi zorunludur. Pratiğin yolunu aydınlatacak olan ideolojidir. Bizler "inceleme, propaganda ve örgütlenme çabalarını bir arada yürütemezsek, proletaryanın ideolojik önderleri olamayız." (Lenin)

Doğru ideolojinin yolu bilimsel araştırmalardan geçer. İçerisinde davranacağımız ortamın gerçek mahiyetini ayrıntılarına

kadar bilebilmek ve geleceğe ışık tutabilmek amacıyla geçmişe doğru bir bakışla eğilmemizin zorunlu olduğunu görüyoruz. Zira günümüzde etkin tüm görüşler şu ya da bu biçimde geçmişle bağlantı içersindedir.

1970 lere değin Türkiye solunda ayrı ayrı görünümler arzetsede tek bir çizgininegemen olduğunu, 1965 sonrasında bunun içinde özde bir takım değişikliklerin ortaya çıkmaya başladığı görülür. Bu değişiklikler 1970'lerde ise açık seçik bir biçimde kendisini açığa vurmuş ve yeni bir çizgi olarak ortaya çıkmıştır. Biz bu noktadan Türkiye Devrimci hareketinde bir dönüm noktası, bir yol ayrımı olduğuna inanıyor ve bunun gerçek mahiyetini, özünü kavrayabilmek için geçmişe dönmeyi zorunlu buluyoruz.

Geçmiş konusundaki ve yeni durum hakkındaki görüşlerimizin genel çizgilerini bu yazımızda ortaya koyup gelecekteki yazılarımızda da bunları enine boyuna tartışacağız. Bunlar aynı zamanda pratik ve ideolojik konulardaki özeleştirimizi de içerecektir. Genel olarak Türkiye soluyla birlikte bir yenilgi geçirmiş olan hareketimiz böyle bir özeleştiriyi de zorunlu kılmaktadır.

KURTULUŞ SAVASI- KEMALİZM VE SOLUN TAVRI :

Simdiye değin olan incelemelerimizde Türkiye soluna ege-men olduğunu söylediğimiz çizginin özünün "kendi sağındaki güçlerden medet umma" olarak özetlenebileceğini gördük. 1960 lara kadar bu çizgi şu ya da bu biçimdeki formülasyonlarla kendisini korudu. 1960'lerden sonra ise kendi sağındaki güçlerden medet umma anlayışına, birincisiyle aynı kökten kaynaklanan öz itibariyle farklı olmayan "burjuvazinin izin verdiği ölçüde sosyalizm" anlayışı çizgi olarak katıldı. (Nispi demokratik ortamın getirdiği bir biçim)yanyana yürüdü.

Sorun devrim anlayışında yatıyordu. Bütün bu çizgi proleteryanın devrim yapabileceğine inanmıyor ve devrime payanda-lar, "vurucu güçler" arıyordu.

Bütün bu sağ, revizyonist anlayışın değişik dayanakları olmasına rağmen, bunların başında kurtuluş savaşı ve Kemalizm sorunu gelmektedir. Bu konunun soldaki etkinliğinin ne şekilde incelediğine geçmeden kurtuluş savaşının ve Kemalizmin ne olduğu konusunu kısaca açıklayalım.

A) KURTULUŞ SAVAŞI VE KEMALİZM :

Kurtuluş savaşı konusundaki incelemeler resmi görüşün verilerini asıp gerçek temellere oturmaya basyadıkça hareketin çok yanlı niteliğide büyük bir çoğunluk nazarında açıklığa kavuşmaktadır.

1. Paylaşım savaşı ertesinde işgal altına giren İmparatorluk içerisinde işgale karşı tavırlar çeşitli olmuştur. Bu çeşitliliğin temeldeki nedeni elbetteki sınıfsaldır. Değişik sınıf ve tabakalar işgal karşısında sınıfsal çıkarlarının etkilenişinin şekline göre tavır almışlardır.

İstanbul hükümeti elde kalanların da gideceği korkusuyla düşmana tam bir teslimiyet göstermiştir. Abdülhamit'in vatanseverliği bu teslimiyet içerisinde gösterdiği bir takım çabalara bağlanmakla birlikte bunların da bir çoğu rivayetten, uydurmacalardan öteye varmaz.

Ancak aynı yapı içerisinde yer alan bir takım büyük bürokratlar-özellikle paşalar- Avrupa'da ve Balkanlarda hala yaygınlık arzeden burjuva milliyetçiliğinin etkinliği ile işgale karşı çıkmışlardır. Onların bu burjuva milliyetçiliği 1876 ve 1908 hareketleriyle birlikte gelişmişti. Özellikle 1908 devrimi bir takım "burjuva üst yapı reformlarıyla geçişirken" (Lenin) burjuva milliyetçiliğini de perçinliyordu. Osmanlılık anlayışının yerini milliyetçilik alırken şövenliğe kadar doğal olarak uzanıyordu. Bu şövenliğin örneklerini cumhuriyet hükümetleri döneminde, Kürt ulusal hareketine karşı uygulanan "tedip" ve zorla asimilasyon politikalarını açıkça görebilmekteyiz.

Bunların yanında işgal karşısında ekonomik çıkarları doğrudan doğruya zedelenen ticaret burjuvazisi, küçük burjuvalar, esraf ve bir takım toprak ağaları da işgale karşı çıkıyorlardı. Köylüler ve işçiler zaten işgal karşısında bir kat daha ezilme durumunda kalmıştı.

1908 devriminden gelen deneyleri ve devlet yönetimine katılarak elde etmiş oldukları maharetle donanmış olan Osmanlı üst bürokrasisinden gelen burjuva milliyetçileri, kendilerine alternatif olabilecek akımların zayıflığından da yararlanarak tüm halkın işgale karşı olan tepkilerini kendi bünyelerinde kısa zamanda örgütlediler. Bu çabalarında temel dayanağı mahalli itibara sahip eşrafta buldular. Örgütlenmenin tepesinde yer alan paşalar çok karmaşık bir koalisyon içinde yer alıyor görünmelerine rağmen, çeşitli manevralarla hareketi kendi düşüncükleri doğrultuda ilerletiyorlardı.

Mücadele boyunca, kendilerinin Bolşeviklere sempati duydukları şeklindeki bir görünümünden, sultanın savunuculuğuna kadar her türlü yöntem Makyavelistçe bir anlayışla uygulandı.

Mücadelenin başlangıcında kendilerine yardım edebilecek SSCB'den başka hiçbir ülke yoktu. 1917 devriminin yarattığı heyecan Anadolu'da büyük bir sempati uyandırmıştır. İslamiyetle Bolşevikliği birleştirme çabaları sık sık görülüyordu. Kendilerini Bolşevik gören bir çok küçük burjuva çeşitli yerlerde örgütlenmeler içerisindediydi. Ancak ne yapacağını ve nelerden yararlanabileceğini iyi bilenler büyük bir ustalikle bu hareketlerin hepsini kendi içlerinde -zora baş vurmak suretiyle- erittiler. (Yeşil ordunun lağvı-Çerkez Ethem kuvvetlerinin imhası-komünistlerin tutuklanmaları-Mustafa Suphi ve arkadaşlarının katli- vb...)

1920 sonlarına kadar hareketin derleyicisi olan burjuva milliyetçisi Osmanlı paşaları sosyalistlerle tam bir bala,ı yaşadılar. Yunanlılara karşı kazandıkları ilk başarılar onların

emperyalist ülkelerce yavaş yavaş tanınmasında getirdi.

Hareketin önderlerinin kafasında belirsizlik diye birşey söz konusu değildi.Ne yapacaklarını biliyorlardı.Yönlendikleri doğrultu ne padişahı,halifeliği kurtarmak ne de bir halk hükümeti kurmaktı.Mustafa Kemal "bizi yutmak isteyen emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele"laflarını ederken anti-kapitalist olduğu gibi bir izlenim uyandırdı.Halbuki sosyal devrim konusunda şunları söylüyordu:

"Ancak,memleketimize ve milletimize zarar verecek yolda gelişimine (Bolşevikliğin) karşı kesin tedbirler almak zorundayız...Sorumsuz bazı kimseler Rus komünistliğini ülkeye sokmak yoluna başvurabilirler.Biz burada sosyal devrimlerden söz etmiyoruz.O milletin gelişmişliğine ve yeteneğine bağlıdır.(M.Goloğlu-Cumhuriyete doğru s.9)

Bunun yanında SSCB'ne şirin görünmek,solcuları denetim altına almak için komünist partisi dahi kurduruyorlardı.Kendi denetimleri altına girmeyenlere karşıda yalan ve iftira kampanyasıyla birlikte saldırıya da geçiyorlardı:

"Mustafa Kemal Paşa-bu söz üzerine yüksek meclisinize çok acı bir gerçeği bildirmek zorundayım.İçinizde hafiye vardır.Bu gizli toplantılarda,milletin ve memleketin hayatıyla ilgili olarak söz konusu edilen en gizli noktalar raporla yabancılara verilmiştir..."(M.Goloğlu a.g.e. s.31)

Birkaç gün sonra bu hafiyelerin kimler olduğu ortaya çıkıyordu.Hafiye şaibesi altında meclisteki solcuların dokunulmazlıkları kaldırılıyor.Solculara karşı genel bir saldırıya geçiliyordu.

Bunun yanında kurtuluş savaşı önderlerinin neyi amaçladıklarını baştan hangi sosyal nizama yöneldikleri ise çok berraktır.Bu konuda Lenin Ankara büyük elçisi S.İ.Aralov'a şöyle diyordu:

"Mustafa Kemal Paşa tabii ki sosyalist değildir.Fakat görülmüyor ki iyi bir teşkilatçı kabiliyetli bir lider,MİLLİ BURJUVA DEVRİMİNİ yönetiyor.İlerici,akıllı bir devlet adamı..."

(S.İ.Aralov, Türkiye Hatıraları s.38)

Lenin Anadolu hareketini daha o zamanlardan bir Milli Burjuva devrimi(1) olarak değerlendirirken hükümet sözcüleride onun yanılmadığını doğruluyordu.

Dışişleri Bakanı 27 Haziran 1921'deki konuşmasında "davamız,ulusal sınırlarımız içinde tam bağımsız ve tam egemen olarak,hiç kimsenin karışmayacağı bir şekilde gelişmemizdir... Kapitalizm iki türdür.Biri mondiyal kapitalizm,yani dünyayı egemenliği altına alan kapitalizmdir.Ötekisinde her ülkenin kendi içinde sermaye ile iş arasında söz konusu olan kapitalizmdir.Rusya ile Türkiye arasında yapılan anlaşma söz konusu olan kapitalizm mondiyal kapitalizmdir.Yoksa bizim içimizdeki şeylere değil dostlarımız,düşmanlarımız bile karışamaz..." (M.Goloğlu. Cumhuriyete doğru,s.6) diyerek mücadelenin yalnızca emperyalizme karşı olduğunu ülkedeki kapitalizm konusuna kimsenin karışmayacağını belirterek daha sonra yaptıklarıyla çaktığı üzere(2) yönelimlerinin ne olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu konuda daha birçok kanıt ortaya konulabilir.Ancak burada bizim amacımız konuyu yalnızca kaba çizgileriyle koymak olduğundan bu yola gitmeyeceğiz.Sadece kurtuluş savaşına önderlik eden kişilerin hangi sınıf adına davrandıklarını ve kurtuluş savaşının mahiyetini belirleyeceğiz.

Kurtuluş savaşına önderlik eden kişilerin sınıfsal köken-

(1)Geçerken belirtelim:Bazılarına göre,Lenin Milli Burjuva demekle Komprador burjuvaziyi kastetmektedir.Bu tümünden sakat bir görüştür.Kelimeler üzerinde savaş yerine Lenin'in diğer söyledikleri ve kurtuluş savaşının sınıfsal analizi,Lenin'in söylediklerinininkomprador burjuvazi anlamına gelmediğinigösterir.

(2)İzmir İktisat kongresinde alınan kararlar burjuvaziningelistirilmesi doğrultusundadır.Bunun tartışılacak bir yanını göremediğimiz için geçiyoruz.

leri ne olursa olsun bu pek fazla önem arz etmemektedir. Burada önemli olan bu kişilerin ideolojik belirlemeleridir. Bu ideolojik yapısında burjuva ideolojisinden başka birşey olmadığını görüyoruz. Bu ideolojide sınıfsal temelini çıkarları emperyalizmin işgali ile zedelenen ticaret burjuvazisinde bulmaktadır. Çıkarlarının emperyalizmle çatıştığı ölçüde de anti-emperyalist tavır takınmak durumunda olmaktadırlar. İşte bizim burada dikkatle incelememiz gereken noktada budur. Yani bu öncü sınıf anti-emperyalist tavrında ne derece tutarlı olabilmektedir?

Tutarlılığın ölçüsünü ise sözlerinde ve somut davranışlarında bulabiliyoruz.

I. Fiili işgali söküp atma konusunda sonuna kadar direnme:

II. Ekonomi k ilişkilerinde emperyalist dünya ile yeni biçimler içersinde kol kola yürüme. Sözde politik bağımsızlık.

Bu iki nokta savaşın içinde de sonrasında da somut olarak görülmektedir. Yani şu zamanda söyleydiğimden sonra böyle oldu gibi bir durum söz konusu değil, bu bir sınıfsal özelliktir.

Nasıl ki Fransa'da Thiers hükümeti burjuvazinin ekonomik çıkarlarının tehlikeye düştüğünü gördüğünde, milliliği bir yana koyup ulusa karşı bir tavır alarak "Milli İhanet Hükümeti" haline dönüşebiliyorsa ve bu karakter birden bire ortaya çıkmamışsa, anadolu mücadelesinin önder sınıfının karakterinde de aynı şey yatmaktadır. Thiers'de ülkesini işgal etmek isteyen Almanlara karşı savaşıyordu, ulusal varlığı savunuyordu, halkın mücadelesi ile yüz yüze geldiğinde ise Almanlarla anlaşılıyordu. Bunlar burjuvazinin kendi karakterinden gelen şeylerdir.

Anadolu hükümeti bir yandan emperyalistlerin fiili işgalini ortadan kaldırmak için savaşırken aynı zamanda halkın çıkarlarını ifade edebilecek her sesi susturuyor, emperyalist ülkelerle ekonomik ilişkileri yeni biçimler altında kurma çabala-

rını sürdürüyordu.(1)

Kısaca kompradonluk ilişkilerinin yerine,yabancı şirketlerle milli burjuvazinin ortaklıklar kurarak halkın birlikte soyulmasını sağlayacak yeni sömürgecilik yöntemleri ikame edildi. Bu tutumda zaten emperyalizmin ulusal kurtuluş savaşları karşısında baş vurmak zorunda olduğu yöntemin ilk uygulamalarından biri olmuştur.Fiili işgali kaldırıp yerine yeni sömürgecilik yöntemleriyle gizli işgal oligusunu geliştirmek.Daha sonraları Kemalistlerin işçi sınıfı mücadelelerinde yabancı sermaye yanında,onun savunucusu olarak tavırlar takınmasına sık sık rastlanılacaktır.(2)

Yani burjuvazi fiili işgal karşısında gösterdiği anti emperyalist tavrı,işgalin olmadığı şartlarda giderek gelişen bir işbirlikçiliğe dönüştürmektedir.Ancak istikbali gayet açık bir biçimde gören burjuvazi savaş sonrasında da geleceğin hazırlıklarını yapmıştır.

Sınıf mücadelesi karşısında kalan milli burjuvazinin nasıl kaypak bir tutum takınacağı daha zengin örnekleriyle Çin devriminde görülmektedir.Yeni mücadele uzlaşmanın çekirdeklerini de içinde taşımaktadır.

Mao Tse Tung Çin milli burjuvazisinden söz ederken şöyle diyor:

"Çin Milli burjuvazisi,bir sömürge ve yarı sömürgeci burjuvazisi olduğu için siyasi ve ekonomik bakımdan son derece gevşektir ve bu sınıfın bir başka vasfıda devrim düşmanıya uzlaşmaya eğilimli olmasıdır.Bu sınıf devrime katıldığı zaman

(1)Örneğin Bekir Sami'nin Londra Konferansındaki uzlaşmaları (1921)Meclis ikinci başkanı ve Adalet bakanı Celalettin Arif Beyin milli mücadele esnasında Ereğli bölgesinde önemli bir maddenin imtiyazını İtalyan Terni şirketine satması.9 Nisan 1923 de kabul edilen Chester projesi yabancı sermayeye görülmemiş iş imtiyazları sağlıyordu.

(2)Bu konuda bakınız Türkiye Proletaryası . A.Şunurov

bile, emperyalizmle bağlarını tamamen kesmek istemez ve üstelik zi rai bölgelerde toprak rantı yoluyla feodal sömürü ile sıkı münasebetleri vardır, bu yüzden ne emperyalizmi ne de feodal kuvvetleri yıkma uğruna mücadeleyi sonuna kadar götürmeye gön- lü yoktur." (Yeni Demokrasi s.19)

Bu satırları okurken Türkiye Kurtuluş savaşına önderlik et- miş olan sınıfın karakteristiklerini aynen görmemek mümkün de- ğildir "Çin" kelimesi yerine Türkiye kelimesi koyarak aynı sa- tırları tekrarlamak hiçte zor değil ve yanlış birşey de söy- lemiş olmayız.

Diğer yandan yine Mao Tse Tung Çin Milli burjuvazisi için şunları söylüyordu:

"Çin, yabancılar tarafından talan edilen bir sömürge ve yarı sömürge olduğu için, Çin milli burjuvazisi muayyen zamanlarda bir dereceye kadar devrimci karakter taşır." (Yeni Demokrasi s.18)

İşte milli burjuvazinin söz konusu ettiğimiz ikili karakteri bundan ibarettir. Ve biz bunu şu ya da bu yanını abartıp azım- samak ya da görmemezlikten gelme hakkına sahip değiliz.

Bu çerçeve içersinde Kemalizmin bütünsel bir dünya görüşü olduğunu, burjuva ideolojisinin Türkiye'de adlandırılışı oldu- ğunu görmemek bizleri, onun şu ya da bu yanını abartmak kendi niyetlerimize göre bir değerlendirmeye götürmektedir. Kemalizm yalnızca bir tavır değil düşünüş ve davranışla birlikte bir dünya görüşüdür, bir ideolojidir. Milli burjuvazinin ideolojisi- dir. Eninde sonunda bir burjuva ideolojisi olduğu içinde şu ya da bu yanını abartılarak herkes tarafından altına girilebilecek bir ideolojik şemsiye olarak kullanılabilir. Bu da Kurtu- luş savaşı sonucu elde edilen "Atatürk" prestijinden yararlanab-ilmek amacını gütmekten başka birşey değildir.

B) SOLUN TAVRI :

Belirtmek istediğimiz sorunun asıl önemli yanı solun bu soruna nasıl bakıp, değerlendirdiği ve ne şekilde etkilendiğidir.

Geçmişte kesintisiz devrim teorisini kavrayamamış olan sosyalistler, demokratik devrimin ne olduğunu bir türlü formüle edenememiş ve emperyalizm aşamasında devrimin proletaryanın kafa sayısına bağlı bir şey olmadığını anlayamamışlardır. Leninist devrim teorisini(1) sağ bir anlayışla yorumlayarak devrimci mücadele sorununda işçi proletaryanın niceliği yönünden ele almışlardır. Gözlerini Sovyet devriminin biçimine dikip, onu reçete olarak ele alınınca da işçi sınıfının Türkiye'de devrim yapıp yapamayacağı kuşku götürür bir duruma gelmiştir.

Bu durumda kafaları sağa döndürüp en devrimci gördüğü güçten medet ummak mukadder olur. Gerçekten de böyle olmuştur. "En eskiler", "eskiler" sağa baktıklarında da hemen Kemalistleri ya kalamışlar ve Türkiye devrimci hareketinin elli yıllık değişmez geleneğinin temellerini atmışlardır.

Mustafa Suphi ve arkadaşları Ankara'ya Kemalistlerin sözlerine güvenerek geliyorlardı. Ama burjuvaziye güven, kendi güçlerine dayanmama acı sonu getirdi. Bağımsız proletarya hareketinin geliştirilmesi yerine belli bir demokrasi içersinde görünen Kemalist iktidarın desteklenmesi(1921'e kadar) ve onun içersinde yer almaya çalışmanın egemen olduğunu görüyoruz. Mustafa Suphi'den teorik planda belge mahiyetinde olabilecek birşey elde edemediğimizden bu konuda fazla birşey söyleyemiyoruz. Ancak o dönemde mücadele içerisinde yer alan sol güçlerin inceleyebildiğimiz kadarıyla bağımsız sosyalist hareketi sıkıca savunmadıklarını ve Kemalistler rinde bundan yararlanarak her türlü muhalefeti ya bünyelerinde erittiklerini ya da fiilen yok ettiklerini söyleyebiliriz.

Mustafa Suphi'nin ölümünden sonraki dönemde, solda uzun bir dönem etkinliğini sürdüren Şefik Hüsnü'nün görüşleri oldukça berraktır. Belirtmeye çalıştığımız sorunu en iyi biçimiyle

(1) Bu konuda bak "Kesintisiz Devrim I Mahir Çayan."

onun yazılarında bulabiliyoruz.

Şefik Hüsnü devrim konusundaki görüşlerini şöyle özetliyor: "Yalnız bizde proleterya diyebileceğimiz emekçilerimiz arasında henüz bir dayanışma duygusu bir sınıf bilinci uyanmamıştır. Esasen bizde Marks'ın DEVRİM İÇİN GEREKLİ GÖRDÜĞÜ MADDİ KOŞULLARDA HENÜZ GERÇEKLEŞMEMİŞTİR." (Türkiye'de sınıflar s.54 Şefik Hüsnü.)

Bu görüş "devrimin objektif şartları var mıdır yok mudur" şeklinde ta 1969 da da mirasyedi FDA tarafından aynen tartışılıyor ve savunuluyordu. Buradan çıkarabileceğimiz tek sonuç şu ki, Marks'ın devrim anlayışının ne olduğu 1969 da olduğu gibi 1921'lerde de henüz kavranamamıştı.

Ancak Ş. Hüsnü bu sözleri ederken bir devriminde zorunlu olduğuna inandığından "İŞÇİ VE EMEKÇİ SINIFI ancak uzun ve yipraticı mücadelelerden sonra UYGUN BİR ZAMAN VE FIRSATTA YARARLANARAK, bu asalakları haksız olarak işgal ettikleri iktidar makamından kovmayı başarır." (Ş.H. a.g.e. s.60) diyor. Bundan ne anladığını daha da açarak "her büyük devrim en az üç büyük aşamadan geçerek amacına ulaşır.

İktidara el koyma aşaması devrimci tedbirler ve şiddet devresi.

Birinci aşama için usul ve kural saptanamaz. Bu gergin bir mücadele dönemidir. Birbirini hızla kovalayan olaylar karşısında gerekli kararları, duraksamadan, serinkanlılıkla almak duruma hakim olmak için en az köklü önlemleri uygulamaktan çekinmemek..." (Ş. Hüsnü a.g.e. s.63) diyor. Burada pek açık bir ~~hakirde~~ görüldüğü gibi hiçbir şey söylenmiyor. Yalnızca bir mücadelenin varolacağından ve bunun çetin olduğundan söz ediliyor. Ama başka yerlerde söylenenlerde göz önünde bulundurulduğunda yukarıdaki sözlerin ne ifade ettiğini çıkartabiliyoruz, yani mevcut durumda iktidar mücadelesi yapmanın olanaksız olduğu, işin ancak burjuva devriminin derinleştirilmesi

çabalarından öteye varamıyacağını anlatıyor. Bu "derinleştirme" görevinde kemalist burjuvaziden bekleniyor. Bu bekleyiş o gün ortaya çıkmış birşey değil. Geçmişte içinde sınıfları söylüyor:

"Gerçi biz başlangıçta henüz siyasi inançları ve sınıfsal nitelikleri biçimlenmemiş bazı İlkiçi önderlerin kurtuluş savaşımızı GEREĞİ gibi BAŞARDIKLARINI ve değeri inkar edilmez bir siyasi devrimi başlattıklarını dikkate alarak Cumhuriyet yöneticilerine GENİŞ BİR KREDİ açmıştık. Bizim gibi halkı yoksul ve orta hallilerden ibaret olan bir ulusun yabancı kapitalizmin sömürüsü ve egemenliğinden uzak kalmasının ancak ulusun büyük çoğunluğunu oluşturan işçi ve köylü sınıflarından güç alan, ortaklaşa yaşayışa dayanan ekonomik kuruluşlarla mümkün olabileceğini ileri sürüyor ve yazılarımızda BU YÖNDE DEVRİMİMİZİ DERİNLEŞTİRİLMESİNİ HÜKÜMETİMİZDEN DİLİYORDUK, BÖYLECE KADERİMİZİ ELİNDE TUTANLARA, BİZİ KURTULUŞA GÖTÜRECEK EN KESİTİRME YOLU GÖSTERDİĞİMİZ KANISINDAYIZ.."(Ş.H.a.g.e. s,237)

Bu sözler "İşçi için kendi işini kendi görmekten başka kurtuluş yolu yoktur." şeklindeki bir eleştiri karşısında ediliyor ve bizim anlatmaya çalıştığımız şeyi, yani sağından medet uman anlayışı açık yüreklilikle anlatıyor. Bu sözleri bir Marksistin etmesi kolay yenilir yutulur birşey değil. Karşısında da fazlaca söylenecek birşey kalmıyor. Yalnızca daha sonraki yıllarda hükümetten böyle birşeyin gelmediğinin görülmesi umutları hükümetten, kendi başına bir Kemalizme doğru kaydırmış ve bu görüşlerin mirasçıları elli yıl sonra "Kemalizmle sosyalizm arasında aşılmaz duvarlar yoktur." diyebilmişlerdir. (Bak Mihri Belli, Yazılar)

Burada Şefik Hüsnü'nün topluca bir eleştirisi amacını gütmemediğimize diğer görüşlerini ele almıyoruz. Bu anlayışın değişik kılıklara girerek günümüze kadar geldiğini, bazılarının belirleyip bazılarının ise etkilemiş olduğunu belirtelim.

İşçi sınıfının devrim yapabileceği konusunda kuşku sahibi olan bir diğer "en eski" sosyalistte, uzun yıllar yılmaz bir araştırma ve mücadele içersinde bulunan Dr. Hikmet Kıvılcımlıdır. Kıvılcımlı bu anlayışını Ş. Hüsnü'ye göre çok daha bilimsel bir çerçeve içersinde koymaya çalışmış, görünüşte devrimin kesinlikle işçi sınıfının yapabileceğini anlatırken onun varlığını ve gücünü ispatlamak üzere tarihin derinliklerine dalmıştır. O karanlıklar içersinde bulduğu "önemli bir yasayı"(!) getirip günümüzde uygulamıştır.

Antika tarihte : Site halkı-barbarlar

Türkiye'de : Proleterya-Proleterya aydınları,

Formülasyonun özü şu: Site halkı devrim yapamıyor, "vurucu güç" barbarlar, onları kendileriyle birlikte sıçratıyor.

Proleterya kendisi devrim yapamıyor, "vurucu güç" proleterya aydınları onları sıçratıyor.

Kıvılcımlı'nın bütün tezi, devrim anlayışı, bunca basit bir formülasyonun ifadesinden başka birşey değildir.

Burda Kıvılcımlı'nın "vurucu güç" diye bulduğu "proleterya aydınları" "dörtüyz aslan gelenekli" kurtuluş savaşı önderi Kemalizmden başkası değil elbet.

İşte 1960'lara kadar sosyalist hareket bu çizgi-öz itibarıyla işçi sınıfının gücüne güvenmeme ve onun bağımsız öz gücünü yaratma konusunu hep kulak arkası etme anlayışı-içersinde sürdü geldi.

Parti anlayışıda, mücadele biçimleri de buna göre şekillendi. Kısacası devrim bir başkasına yaptırılacak hediye olarak işçi sınıfına sunulacak.

Bu sağcı revizyonist gelenek, 1960 hareketinin şırıngasıyla birlikte TİP içersinde yeni biçimler kazandı. Eski biçimler kendilerini aynen korurken, TİP içersinde de sosyalizmin karikatürleriyle birlikte revizyonist geleneğin mirascısı olarak legal sosyalizm egemen oldu.

Mihri Belli'nin "göğüsleme manevralarının" yanında, bu legal sosyalizm "göğüsleme işini" daha sonralara bırakıp şimdilik oyunu burjuvazinin izin verdiği çerçevede oynayıp göğsünü güçlendirmeye girişti. Bu anlayışın doğal ürünü olarak ta her alanda pasifizizm, devrimcilik olarak yutturulmaya çalışıldı. Elbetteki böyle bir ortam antitezini de bünyesinde taşır, geliştirir. Nitekim böyle oldu. Devrimci bir yan gelişmeye başladı.

1960 sonrası nispi özgürlük ortamı içerisinde sosyalizmin moda olmasıyla birlikte, çeşitli küçük burjuva sosyalist akımları sosyalizm diye yutturulmaya çalışılırken özellikle gençlik hareketi içerisinde sosyalizmin biliminin yaygınlaşmaya başlaması, her türlü hastalığına rağmen gençlik içinde TİP oportünizmine karşı bir muhalefeti oluşturdu. sosyalist hareketi hala doğru bir politika ile sınıf temelinde değilde aydınlar arasında sürüyor olması bu muhalefeti kısa zamanda büyük bir güç olmasını kolaylaştırdı. Esas tepki TİP pasifizmine karşı gelişti. İdeolojik düzeyin çok düşük olması, gençlik hareketinin "aman kıpırdamıyalım faşizm gelir" diyen TİP oportünizmi yerine bu defa "aman küçük burjuva devrimcilerini küstürmiyelim, milli cephe(!) yıkılır" diye Türk solu oportünizmine güç vermesine yol açtı. Türk solu, gençliğin aktivitesine sahip çıkarak (küçük burjuva anlamda) onu yanına kazandı. Türk Solu dergisi Milli Demokratik Devrim adına darbecilikten başka birşey savunmuyordu. Tutarlı bir anti-empyrialist mücadele içerisinde bulunan bir kısım gençlik önderleri çalışmalarının hatalarını ve amatörlüğünü farkettiler Marksist-Leninist teoriye daha sıkıca sarıldılar.

b Türkiye gerçekleriyle bağdaşmayan MDD tezi içerisinde Türkiye şartlarına uygun devrim tezini bulmaya, mücadeleyi sınıf temellerine kaydırmaya, proletarya önderliği sorununu doğru biçimde gündeme getirmeye ve Marksist devrim teorisinin

kavranmasını sağlamaya çalıştılar.Çeşitli oportünist akımların etkisile de teoriyi belirli ölçüde gençlerin ihmal etmeleri,"teori teorisyenlerin işidir " anlayışına yönelmeleri,entelektüel zibidiliğe duyulan öfke,gençleri belirli ölçüde dar pratik sınırları içerisine hapsetti.Sınıfsal kökenden gelen disiplinsizlik,lumpen eğilimler,kariyerizm,eleştiriye tahammülsüzlük gibisinden bir sürü hastalık içerisindengenç'ik hareketi düşe kalka ilerledi.

Gençliğin bu tutarlı anti-emperyalist tavrı,revizyonistlerde korku uyandırırken,halk sınıfları ve devrimciler arasında cevap bulmaya,onlarla yakınlaşmaya başladı,Ancak bir Marksist-Leninist partinin öncülüğünün olmayışı gençlik hareketinin kendi hastalıklarını başka alanlara taşımasına onları da kendine doğru çekmesine yol açtı.Bu da,halka öncülük edecek bir Marksist-Leninist partinin çekirdeğini oluşturabilecek nitelikteki kadroların hatalı eğilimler kazanmalarına ve Marksist-Leninist bir partinin kuruluşunun gecikmesine yol açıyordu.Bütün bunlara rağmen gençlik hareketi bir tarihsel dönemde Türkiye Sosyalist hareketinin öncüsü ve sözcüsü durumuna geldi.Ancak Sosyalizmin kitleler arasında yaygınlaşması kitle eylemlerinin her sınıf ve tabaka tarafından yaygın bir biçimde ortaya konmaya başlaması,gençlik hareketinin,yani DEV-GENÇ'in bunlara önderlik edemez hale gelmesini,yer yer onların gerisinde kalmasını getirdi. Bu durum daha ileri görevleri üstlenmeyi gerektiren bir Marksist Leninist partinin zorunluluğunu yarattı.Özellikle gençlik hareketi içinden çıkan devrimci önderler bu gerçekliği kavrayarak partileşme yoluna gittiler.Bu dönem zarfında Türkiye'de kitlelerin sempatisini kazanan DEV-GENÇ'den başka örgüt var olamadı. TIP revizyonizmi,işçi sınıfı partisi olma iddiasında iken gençlik örgütünün gölgesinde kayboluyordu.Çünkü gençlik hareketi içerisinde gelişen- bütün hastalıklarına rağmen- hep devrimci yan oluyor,buna mukabil oportünist kanatta gelişen ise hep karşı devrimci yan oluyordu.Nitekim sınıf çatışması şiddetlendiğindeoportünist kanat hakim sınıflara sağlamak durumunda oldu-

ğu desteği, ideolojik olarak onu doğrulamak suretiyle sağlamıştır.

1971: PROLETERYA HAREKETİNDE DÖNEM NOKTASI:

1971 e kadar açıkladığımız çerçevede içerisinde gelişen Türkiye sosyalist hareketi kendi bünyesinde geliştirdiği ikinci çizgiyi fırlatıp attı. Doğumdan çok daha önceleribüyük sancılar içerisinde kıvrılırken yok edilmeye çalışılan çocuk, zorunlu olarak Dünyaya gelince sağ tarafından piç diye adlandırıldı. Ana karnında boğamadıkları çocuğu dünyaya gelince öldürmeye çalıştılar. Ancak bunu başarmak kolay değildi. Çocuk, çocukluğunun gereği olan bir çok hataları yaptı. Ama bilgi teorisinin açıkladığı biçimde de hatalarından dersler çıkararak büyümesine devam etti.

Bu gün 1971 silahlı mücadelesinde ver alan bir çok örgütler ve tek tek kişiler çeşitli biçimlerde de olsa temel hatalardan birinin, " kitle desteği sorunu olduğunu" ,kitlelerden kopmak olduğunu söylemektedirler. Elbetteki bunu tesbit etmek yeterli olmamaktadır. Bu hatanın doğruya nasıl çevrileceğinin cevabını da getirmek gerekiyor. Bu da elbetteki bir anda başarılacak, kesin cevabı verilebilecek bir nokta değildir. Bu temel ve bir takım tali olan diğer hatalara yol açan nedenlerin neler olduğunu doğru olarak geçmişin deneyleri arasından bulup çıkarmak gerek.

Geçmişin revizyonist batağını farkedemler arasında ondan tümmüyle kurtulabileceğini zannederek ideolojik mücadeleyi bir yana koyup kendisini ilk fırlatıp atan THKO hareketi oldu. Mevcut batağı, hem içinde yüzüp hem de ondan kurtulmaya çalışarak uzun boylu eleştiren tek hareket THKP idi. Bu batağın en pis kesimlerinden biri içerisinde gelişen TKP-ML (TİKKO) hareketi THKO ve THKP nin deneylerinden yeterince yararlanamadan, içerisinde hareket edeceği ortamı son derece yanlış bir biçimde değerlendirerek, Çin Devrimi kopyacılığı ile yeni çizgiye katıldı. Türkiye'ye özgü yolu bulmaya çalışan ise yine THKP oldu.

Bu üç hareketin ortak ve belirleyici karakteri, geçmişin kendi gücüne güvenmemesi anlayışına karşılık proleteryanın kendi silahlı gücünü yaratan doğrultusunda mücadele oldu. Bu doğru, temel öncül üzerinde bir takım başka yanlışlara düşmelerine rağmen doğru çıkış noktasını yakalamışlar ve yapılarını onun üzerine inşa ediyorlardı.

Sonuç olarak Türkiye'de Leninist parti anlayışının iki formülasyonu ortaya çıktı:

ORDULU PARTİ

ORDUSUZ PARTİ

Bu iki anlayış çizgileri devrim anlayışına bağlı olarak şu nu ifade eder:

Burjuvazinin çizdiği sınırlar içerisinde kalıp düzen örgütlerini yaratmak mı? Yoksa proleterya mücadelesinde hiç bir sınır tanımayıp proleteryanın kendi savaş örgütünü yaratmak mı? Mao " Ordusu olmayan hiç bir parti iktidar olamaz " diyordu. Buna gerçekten inananlarla inanmayanlar arasındaki ayırım da laflar ne olursa olsun, pratikte kendisini ele verir. Burada 1971 pratiği sağlam bir ölçüt olarak karşımıza çıktı. Bir kısım devrimci silaha sarılırken, diğer bir kısmı da burjuvazi ile birlikte, bu harekete karşı " Anarşizm " diye ad koydu. Burjuvazi için düzen açısından zararlı olan her davranışın Anarşi olarak adlandırılması çok doğaldır. Ancak bu davranışakendilerine devrimci diyen kişilerin Burjuvaziden de geç kalarak aynı adı koyması kimin ne tarafa yol aldığıнын ölçütü olur, Evet silahlı hareket, düzenin olduğu kadar düzen örgütleri için de bir anarşidir. Ama devrimciler açısından bu böyle değildir. Lenin bunu şöyle açıklıyor:

" Maneviyat bozan gerilla savaşları değildir. Örgütlenmemiş, düzenli parti dışı gerilla hareketleridir. Gerilla savaşlarını suçlayarak ve lanetleyerek kendimizi birazcık bile olsun bu en keskin maneviyat bozukluğundan kurtaramayız. Çünkü suçlama, la-

netleme,derin iktisadi ve siyasal nedenlerin doğurduğu bir fenomenini hiç bir zaman durduramaz. " (Marksizim ve Gerilla Savaşı s.99),

Silahlı mücadeleye bu şekilde karşı çıkanların elbetteki devrim yapmaya niyetleri olamaz.Silahtan,vebadan korkar gibi uzak duranlar,silahlı mücadelenin doğru biçiminin ne olacağı,hatalarının düzeltilmesi için neler yapılması gerektiğini bulmaya çalışmak yerine,onu tümden yok edip Marksizm dışı göstermeye çalışırlar ve kendileri Marksizm'in dışına düşerler,

Bu gün de Türkiye devrimci hareketinde var olan iki çizgi: Biri silahlı mücadele anlayışını yok etme çabası içinde ;diğeri ise zorunlu olan silahlı mücadelenin ülke şartlarında nasıl verileceğini bulma çabasında;biri kaşarlanmış;diğeri gençlik çağını yaşıyor.Biri devrimci özü yok etmeye,diğeri onu geliştirmeye,her noktasına hakim kılmaya çalışıyor,

Bundan böyle mücadelemiz birincileri yok etmek,ikincilerin hatalarını doğruya dönüştürerek devrimci özü her noktaya hakim kılma doğrultusunda olacaktır.

Bu mücadelede de birincil olarak içinden geldiğimiz harekete karşı tutarlı bir eleştiri yöneltmek gerek.Bizler bu eleştiriye aynı zamanda bir öz eleştiri olarak yapmaya çalışacağız ve şimdiye kadar olan açıklamalarımızda bu eleştiri,öz eleştiri çabasına bir giriştir.Bu eleştirilerimizde geçmişteki revizyonist çizginin doğrudan doğruya devamı olanlarla sayımız suyumuz yok,onlarla olacak mücadelemiz,temel önermelerinin doğruluğu yanlışlığı konusunda olacaktır.Silahlı mücadele konusundaki eleştiriler ve öz eleştirilerimizle ilgisi olmayacaktır.

Özet olarak THKP hareketinin yenilgisinin nedenleri koyduğumuz genelin dışında değildir.Ancak bu aynı hataya her hareket farklı biçimde ulaşmıştır.Bunun için de hareketimizin stratejik ve taktik sorunlarını tek tek ele alıp incelememiz,bizi genel hataya sevkedenin ne olduğunu bulmamız gerekir.

THKP hareketini ele alışta,geçmişten gelen çizginin mahiyetinin ne olduğunu açık seçik görebilirsek,onun bu gelişim içinde ne türden bir etkiye sahip olduğunu da görebiliriz.THKP hareketini eleştirirken onun,hem geçmişin mirasının ne ölçüde etisinde olduğunu görmek,hem de yeni doğmuş olan çizgi içerisindeki hata ve sevaplarını doğru olarak tesbit etmiş olmak gerekir.

THKP'nin hem geçmişten gelen çizginin- onun inkarı olduğu halde-etkisinden sıyrılamadığını ve hem de yeni yaratmış olduğu çizgi içerisinde yenilgiye götürebilecek,doğrudan ya da dolaylı olarak stratejiyi ilgilendiren hatalar işlemiş olduğunu söylediğimizde bu hareketten geriye hiç bir şey kalmayacağını söyleyecek olanlara peşin olarak bunun doğru olmadığını söyleyelim;

Kaba materyalistler mekanik bir biçimde de olsa her gerçekliği çarpıtan idealizm karşısında,ruhun değilde maddenin birincil olduğunu söylerken,-eksik olduğu,bu nedenle de yanlış olduğu halde - gerçeği söylüyorlardı.Mutlaklığı olan maddenin bilince yansımada bir gerekliliğe sahip olduğunu bilen kimse için,bu durum şaşırtıcı bir şey değildir.Fuerbach 17. yy.materyalistlerine göre çok daha gazla gerçeği bile getirirken bir sürü yanlış da savunuyor,ancak bu durum onu materyalist olmaktan alıkoymuyordu.İhtiyar Dietzgen Marks'a onca yaklaşmasıyla rağmen yaptığı hatalarla birlikte ustalardan biri olmaktan geri kalmıyordu.Buna mukabil Teori ve Pratiği ile ortaya konulmuş bir takım gerçekleri çarpıtılabilmek amacıyla,bazı gerçekleri savunsa da, Marksizm'i " düzeltmeye" kalkışan Bernstein,bir köpek olmaktan öteye varamıyordu.

Kısaca,her şeyi - en temel gerçeği - çarpıtıp,devrimi sağındaki güçlerden bekleyen arayış karşısında - içinde yanlışlarını taşısa da - teori ve pratiği ile onun zıddı ve temel gerçeğin ifadesi olan çizgiyi yaratmış olan hareketten bizlere çok şey kalmıştır.Zaten hiç bir gerçek bir anada bütünüyle kavranmamıştır.Tarihsel gelişim içerisinde adım adım kavranılmış yanlışlardan adım adım arınılmıştır.Bu nedenle de Türkiye'de ilk defa ola-

rak burjuvaziye karşı kendi gücüne dayanarak baş kaldırma yoluna girmiş olan yanı, o zamana değin geçerli olan, madde karşısında ruhun birinciliği anlayışı yerine maddenin birincilliği anlayışını getiren- ki, bu kadarla da kalmamaktadır- hareketin her noktası ile ele alınıp tek tek incelenmesi zorunlu bir görevdir. (1)

Bu görevin yerine getirilmesi elbetteki bir veya bir kaç kişinin yüklenebileceği bir iş değildir. Mutlaka hareketin gelişimi içinde ortaklaşa bir çabanın ürünü olarak ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu konuda ki temel anlayışımız budur ve bu doğrultuda sürecektir.

THKP hareketinde eleştirilerimizin yönleneceği ikitemel nokta bulunmaktadır.

I. Geçmiş hareketlerin etkinliği altında Kemalizm sorununa getirilmiş olan bakış, pratikte devrimin müttefiklerine karşı yanlış tutum ve müttefiklerin doğru olarak ayırd edilmeyişini getirmiştir. Ancak geçmişe özgü olan sağındaki güçlerden devrim bekleme anlayışı kesinlikle yenilmiştir. Bu geçmişin birlikte taşıdığımız bir yönüdür.

Kemalizm'i , küçük burjuvazinin en sol kanadını milliyetçilik tabanında anti-emperyalist tavır alışı olarak gördük. Bu gerçeğin yalnızca bir yanını abartmak onun emperyalizmle uzlaşma yanının da var olduğunu ve bu nedenle devrimin tutarlı bir müttefiki olmayacağını gizlemek anlamına gelir. Biz ne kadar Batur-Gürler'in ajan olduğunu, gerçek Kemalist olmadığını söylediysek de, onlar hiç karınları ağrımadan Kemalizm'i savunmuşlar ve hiyerarşik olarak onlara bağlı olan genç Kemalistlerle bizim söylediklerimizden zerre kadar etkilenmemişlerdir. Ancak bu adamların kimler adına davrandıkları pratikte görülünce, bir çoklarının küçük burjuva hayalleri yıkılmıştır. Zira bu yurt sever insanlar inandıkları

(1) Bunlar karşısında dünya devrimci teori ve pratiğinin bir bütün olduğunu söylemek suretiyle bizi çürütmeye kalkışacak olanlar için söyleyelim; söz konusu ettiğimiz durum Türkiye özgülünü ele almaktadır. ve bu temel gerçek diye adlandırdığımız sorun da Türkiye özgülüne aittir.

Kemalizm'in hakim sınıflarla bu şekilde bağlantılı olduğunu görememişlerdir. Bizim görevimiz onları Kemalizm'in bu yanına karşı uyarmak, yani Kemalizm'in gerçekten belli bir sınıfın ideolojisi olduğu gerçeğini onlara anlatmaktır. Ama biz geçmişten kalan Kemalizm tabusuna dokunamadık. Onu, en yararlı olabileceğini sandığımız bir biçimde yorumlamaya çalıştık.

Küçük burjuvazi elbetteki devrimin müttefiki olacaktır. Ve değişik kanatlarının devrime karşı olan tavırları da değişik olacaktır. Ancak burada hiç bir zaman küçük burjuva müttefikleri seçmenin ölçütü Kemalizm olmayacaktır.

Geçmişten alıp getirdiğimiz tek hata bu değil elbette ama en önemlisi müttefikler sorununu ilgilendireni,

II, Hareketimizin kendine özgü olan en önemli yanlığı o zaman var olan kitle bağlarını geliştirmek suretiyle güçlü bir silahlı mücadeleyi bunun üzerine inşa etmek yerine, yanlış bir öncü savaş anlayışıyla, mevcut kitle bağlarının kopması ve kitlelerden kopuk ve dağınık bir, silahlı mücadelenin seçilmesi ve sınıf savaşını salt silahlı mücadeleye indirgemek olmuştur. Yoksa yanlışımız silahlı mücadeleyi seçmekte değildi. Ancak o seviyede böyle bir silahlı mücadeleyi temel alarak yürüye bilmek için ülkenin ve bizim subjektif koşullarımız elvermiyordu.

Bu anlayışımız silahlı mücadeleyi, bir avuç proleter devrimcisinin Oligarşi ile savaşına kadar indirdi. Şöyle diyorduk:

" Ülkemizdeki baş çelişki Oligarşi ile halkımız arasındadır. dip not: Bunun pratikteki görünümü halkın devrimci öncüleriyle oligarşi arasındadır." (Kesintisiz Devrim-II.-III.). Silahlı mücadele anlayışımızın bu noktaya gelebilmesinin elbette dayandığı teorik temeller mevcuttur. Bu temeller emperyalizmin üçüncü bunalım dönemi, evrim, devrim dönemlerinin iç içeliği anlayışından kaynaklanmaktadır. Bunlara ayrı bir yazıda değineceğiz. Kitlelerle birlikte sürdürülmeyen her öncü savaşı oligarşi tarafından mutlaka yenilecektir. Silahlı mücadelenin tek kurtuluş yolu olduğunu anlamamış olan kitlelerden, silahlı mücadelede bir destek beklemek

1. Karsı - devrim ihroce dohadie artmışlar?

2. Sağıl - Demekmiş anıt - tekelet anımda sellesiyor?

3. İleri - demedim siyama tektası - hareketle sethisi
4 - anıt - tekelet dan tekelet için pelotke
yanı - demez

5 -

TÜRKİYE İSLAMİYATINA VAKFI

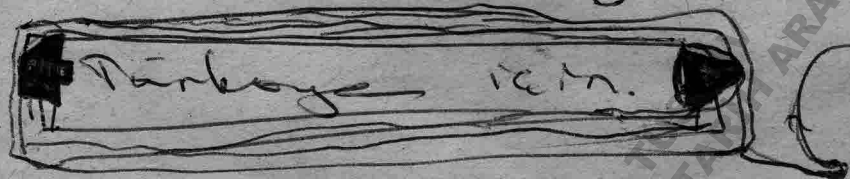
Selam Lenin 1905 te devletın parçalanma meselesi getiriyor?

- 2) İttifak a gelen güçler arttı. (Orman sağlanıttı RM ve sosyalizm ve tarihî sordlar dehae
- 3) Sosyal-Demokrat partilerde belinmeler oluyor. Kum. b-m değerlendiyerler.
- 4) Nican sağa kaydılar. Bunlar merkezimin ne olduğunu bilmiyorlarmı.
- 5) İleri desandrasiyon redolar, yalafa gidiyor. Ama ikidua boretmi? çok güzel?
- 6) Bolşevim in değışimlmesi ne?
- 7) Genleşme zorlamamı, çekememi?
- 8) Ayıklama yapılacak?
- 9) Belorsorloje erteleme? Budan oportünizmin belogin utclapı budun.
- 10) Konferens beğleçleri karar alınmıştı. Danışma toplantısı.
- 11) Önemli bir tarih. 1956 - Komün. hareket genleşme tarih.
- 12) Dağıtım manevraları. Ama gerekli.
- 13) Zaradovun 2. sığta her zaman

13) Zaradovun 2. ansta "ker zaman"

X/4) Parlamentaja savunna.
Pardelanchlor, Belongorlifa.

15) ek garel. Agiklun ypmak.

1- Yanles: Parlamentarun hok penbe deno.

2- Chap ^{rebel edmozor} ite gala arkela. rekeise huden
iain. dogan.

3- Dagan mumkun lablact gidea?

4- Kim iain? Peredlone arevine diat